

Sebész, balesetsebész, kézsebész, gyermeksebész szakorvosok

kötelességei, betegek gyógyászati segédeszköz ellátásában

Az élelemszerzés közben - az ősemberről - bekövetkezett, ill. egyéb baleset, az embercsoportok közötti viszályok, - a technikai fejlődés motorját jelentő harci és hadi eszközök - által okozott sebesülések végig kísérik az emberré válástól napjainkig eltelt több millió éves történelmet. A sérült, - a sebesült - eredményes ellátása után, maradvánnyal felépülők szükségletein emberi találmányok, később kutatások eredményei segítettek. Időszámításunk előtt négyezer évvel a rágást tették teljessé / 9 / az Etruszk birodalomban / 1. ábra /. Krisztus előtt négyszáz évvel készült vázán / 3 / látható alsó végtag hiányának a pótlása / 2. ábra. /.

A veleszületett, és az élet folyamán kialakuló, betegségek egy részét a kémiai rehabilitáció anyagaival, másik részét eszközös rehabilitáció / 6 / segítségével kell gondozni, elvétele gyógyítani. A gyógytényezők / 8 / először említett csoportját Magyarországon 1891 óta részesítik támogatásban a betegbiztosítók / OTI, OMBI, POSTÁS, OTBA, MÁV, OTI, stb. / 2,4,5,7,12,14,15,16 / a másik csoport betegbiztosítási támogatását 1927-ben foglalták törvénybe / 18 /. A *mozgáskárosodottakat segítő, a látáscsökkenést enyhítő és a hallás kiegészítést szolgáló* kézműves és gyári előállítású *termékek* összefoglaló neve a **gyógyászati segédeszköz** 1907.-ben került jogi nyelvünkbe / 17 /, először a világon / 10 /.

Az osztályon, szakambulancián, szakorvosi rendelőintézetben, ill. egyéb egészségügyi szolgáltatás keretében megállapított gyógyászati segédeszköz / a

továbbiakban: GYSE / szükséglettel élni kényszerülő chronicus beteg számára, illetőleg az intézeti ellenőrzésben részesített casus számára GYSE vényt köteles kiállítani az osztály szakorvosa, legkésőbb a beteg távozásakor. Azon betegek, akinek a GYSE szükséglete kívül esik az osztály szakorvosainak a felírási jogosultságán, ahhoz a beteghez konzíliumot kell kérni a körültekintő és szakszerű ellátás érdekében.

A GYSE szükségletet rögzíteni szükséges a kórtörténetben, a zárójelentésen, ill. egyéb orvosi dokumentációban is fel kell tüntetni azt. A konziliárius szakorvosnak is kötelessége GYSE vénnel ellátni a beteget / 10 /. A zárójelentés, egyéb dokumentum egyben igazolás a beteget otthon gondozó házi orvos számára, a folyamatos GYSE ellátáshoz. Az igazolás és az annak minősülő zárójelentés biztonságot jelent az egészségbiztosításnál ellenőrzött vény felírásának a jogszerűségénél. A GYSE szükségletnek és a felírási javaslatnak az elmaradása munkaköri kötelesség mulasztásnak vélelmezhető.

Gyógyászati segédeszköz indikációs lehetősége

baleset-, gyermek-, kézsebész, és sebész szakorvosoknak.

A GYSE-öket az alábbi szakorvosok szakképesítésük szerinti és kezelő szakorvosi minőségben rendelhetik vényen.

Szakorvosi képesítéssel felírható GYSE-ök

ISO	Gyógyászati segédeszköz	Sebész	Balesetsebész	Gyermekebész
	csoportok nevei			

s z a k o r v o s

02.03 - 02.39	<i>Kötszerek és kötésrögzítők</i>	+	+	+
04.06	<i>Keringési terápiás segédeszközök</i>			
04.06.06.03	Rugalmas harisnyák	+	+	+
04.06.06.18	Kompressziós / rugalmas / pólyák	+	+	+
	40%-os megnyúlásúak			
	/ boka sérülések gondozása /	+	0	0
04.06.06.30	Kompressziós öltözet / égés /	+	+	+
04.12	<i>Hasi sérv segédeszközök</i>			
	Has-, lágyék-, here-, comb- sérvkötők	0	0	+
04.27	<i>Izomingerlők</i>			
	Hálózati és elemes	+	+	0
04.45	Gerincnyújtás eszközei	+	0	0
04.48	<i>Gyakorló eszközök</i>			
	<i>/ mozgás, erő, egyensúly /</i>			
04.48.12	Ujj-, kéztorna gyak. eszközök	+	+	kézsebész
04.48.12	Kar-, törzs, alsó végtag gyakorló torna eszközök	+	0	0
06	Ortézisek és protézisek			
06.03	<i>Gerinc ortézis rendszerek</i>			
06.03.06	Lumbalis-, sacralis ortézisek	+	+	0
06.03.09	Mellkas-, ágyék-,			

	keresztcsont ortézisek	+	0	0
06.03.09.06	Tartozékok / gerinc ort.-hez /	+	0	0
06.03.12	<i>Nyaki ortézisek</i>			
	Rugalmas és merev ny.o.-ek	+	0	0
06.03.15	Nyak - mellkas ortézisek	+	0	0
06.06	<i>Felső végtag ortézis rendszerek</i>			
06.06.03	Ujj ortézisek	+	+	kézsebész
06.06.06	Kéz ortézisek	+	+	kézsebész
06.06.09	Csukló ortézisek	+	+	kézsebész
06.06.12	Csukló, kéz ortézisek	+	+	kézsebész
06.06.15	Könyök ortézisek	+	+	kézsebész
06.06.24	Váll-, könyök ortézisek	+	+	kézsebész
06.12	<i>Alsó végtag ortézis rendszerek</i>			
06.12.03	Láb ortézisek / Bayer rugó /	+	0	0
06.12.03.18	Boka-, láb ortézisek	+	0	0
06.12.09	Térd ortézisek	+	+	0
06.18	<i>Felső végtag protézis rendszerek</i>			
06.18.03	Kéz protézisek	+	0	kézsebész
06.18.09	Alkarcsonk protézisek	+	+	+
06.18.15	Felkarcsonk protézisek	+	+	+
06.18.18	Vállcsont protézisek	+	+	+
06.18.27	Kampók, szerszámok			
	felső végtag protézishez	+	0	+
06.24.	<i>Alsó végtag protézis rendszerek</i>			
	Láb-, lábszár-, térd-,			

	comb-, csípő protézisek	+	+	+
06.30	<i>Nem végtag protézisek</i>			
06.30.18	Mellprotézisek	0	0	+
06.30.24	Fül-, orr protézisek	+	0	+
06.30.30	Összetett arcprotézisek	0	0	+
06.33	<i>Ortopédcipők és tartozékaik</i>			
06.33.06	Méretes / párja / cipő C-11	+	0	0
06.33.06.06.03	Csonkolt lábra ortopéd cipő C-14	+	0	0
06.33.06.06.06	Rövidült végtagra ortopéd cipő C-31	+	0	0
06.33.12	<i>Tartozékok ortopéd cipőhöz</i>			
06.33.12.03	Szendvics betét, ill. cipőszár magasítás .	+	0	0
06.33.12.15	Gördülő talp,	+	0	0
06.33	Talp és sarok döntés, sarok magasítás, acél lemez, boka szíj, lábemelő szíjazat,	+	0	0
09.03	<i>Ruhák és cipők</i>			
09.03.24	Melltartók mellprotézishez	0	0	+
09.06	Csonkharisnyák	+	0	+
09.12	<i>Higiénés segédeszközök</i>			
09.12.03	Szobai WC fix és gördülő	+	+	+
09.12.15	WC ülőke magasító	+	+	+
09.18	<i>Stomatherápiás segédeszközök</i>			

09.18.04	Entero- / ileo-, colo- /stoma egyrészes ellátás	0	+	+
09.18.05	Colostoma kétrészes ellátás és alaplapok	0	+	+
09.18.07	Urostoma egyrészes ellátás	0	+	+
09.18.08	Urostoma kétrészes ellátás és alaplapok	0	+	+
09.18.14	Éjszakai urina gyűjtő zacskók	0	+	+
09.18.24	Irrigációs készlet colostomához	0	+	+
09.18.30	Stoma dugó / ernyő, sapka /	0	+	+
09.18.39	Ileostoma ellátáshoz zacskó: egyrészes nyílt és zárt végű	0	+	+
09.18.42	kétrészes nyílt és zárt végű	0	+	+
09.21	Bőrvédő és tisztító anyagok / stoma ellátáshoz /	0	+	+
09.24	<i>Vizeletelvezetők / ffi, nő, gy. /</i>			
09.24.03	Ballon / artós / katéterek	0	+	+
09.24.06	Lecsapoló / levezető / katéterek	0	+	+
09.27	Vizeletgyűjtők / urinálok / nappalra / lábszárzsák és és rögzítő /, ill. éjszakára	0	+	+
09.30	<i>Pelenkabetétek és nadrágok</i>	0	+	+
09. 33	<i>Fix és kifordítható fürdőkád ülőkék</i>	+	+	+
12	<i>Személyes mozgás segédeszközei</i>			
12.03	Egy karral működtetett, járást			

	segítő eszközök / botok,			
	hónalj mankó, könyök mankó /	+	+	+
12.06	Két karral működtetett, járás			
	segítő eszközök / járó keret /	+	+	+
15.09	<i>Evési és ivási segédeszközök</i>			
15.09.30	Gyomor-, tápszonda,			
	leszívó katéter,			
	öblítő / farkas / fecskendő	+	+	+
18.09	Ülőpárnák, felfekvés			
	megelőzésére	+	+	+
18.2.18.03	Matracok felfekvés			
	magelőzésére	0	+	0
18.12.18.06	Alátétek felfekvés kezelésére	+	+	+
18.18	Támasztó eszközök			
18.18.03	Járókorlátok, fürdőkád-,			
	zuhanyozó-, WC kapaszkodó	+	+	+

Kezelő szakorvosként felírható

gyógyászati segédeszközök

02.42 papírvatta / nem steril /

Megjegyzés: tárgyi térítésmentes, azaz 100% támogatás.

04.19.15 egyszer használatos / steril / fecskendők és tűk 1 hó sz.sz.

18.09.42.03.12	antidecubitus párna	24 hó	2 db.
18.12.18.03.03	antidecubitus matrac	24 hó	1 db.

**A gyógyászati segédeszköz felírás indikációi,
az egy vényre felírható mennyiség és a kihordási idő.**

ISO	Gyógyászati segéd- eszköz neve.	Kihordási idő	Meny- nyiség
-----	------------------------------------	------------------	-----------------

02

Kötszerek

Indikáció: a kültakaró felületi károsodásának

acut ellátására nem biztosít

a társadalombiztosítás kötszertámogatást.

Kivétel az acut égési sérülés.

lábszár fekély, daganatos sebek,

kisebesedett decubitus, / azaz II.-IV. stádium /

égési seb, elhúzódó sipoly, fekély,

cukorbetegség elhúzódóan gyógyuló bőr sebei,

inficiálódott baleseti sebek, / ami nem

colonizáció /, stómával élők részére.

/ Utóbbiaknak akkor, ha más eszközzel,

kielégítően nem láthatóak el. /

Szakorvosi javaslat tartama: 3 hónap.

Megszorítás: külön odafigyelést igényel az, hogy

három kötszer csoportból lehet választani.

"Csoportonként egy-egy fajta kötszer írható

fel, a kötszerkészítő szakmai utasításának

a figyelembe vételével."

1 hónapra szükség

lehet felírni szerint

I. kötszer csoport: alginátok, impregnált lapok.

II. kötszer csoport: film-, polimer kötszerek,

habszivacs, hydrocolloid,

hydrogél, sziget kötszer,

nedvszívó sebpárna, mull

lapok

III. kötszer csoport: különböző kötésrögzítők.

Közgyógyellátásra történő felírás:

gyártmányonként változik.

Seb felmérő lapot kell készíteni!

Megfontolandó javaslat:

"Nincs olyan kötszer, amelyik önmagában alkalmas lenne minden típusú seb kezelésére, és az is ritka, hogy a sebgyógyulás minden fázisában alkalmas legyen ugyanazon seb kezelésére."

04.06 Keringési terápiai segédeszközök.

Rugalmas harisnyák

6 hó 2 db

Indikáció: kiterjedt varicositás, postvariectomiás

és revascularizációs oedéma és

haematoma, varix műtét és sclerotizáló
kezelés után, postthromboticus syndroma
thrombophlebitis superficialis, chr. vénás
elégtelenség, angiodyplasia, elephantiasis.

Rugalmas karharisnyák. 6 hó 2 db

Indikáció: lymphoedema kompenzáció utáni
folyamatos kezelése

Kompressziós pólyák 6 hó 5 db

Indikáció: phlebothrombosis, varicositas,
thrombophlebitis, chronicus vénás
elégtelenség, postthromboticus syndroma.
végtag sérülést követően, primer ellátásként,
vagy fix rögzítés levétele után / baleset sebész! /

04.06.06.30 Kompressziós öltözet

Indikáció: kiterjedt égés 2 hó 2 db

04.12 Hasi sérv segédeszközök és tartozékok

Indikáció: kialakult-, operált hasfali, köldök sérv, 12 hó 2 db

lágycék-, comb-, here sérv. 12 hó 1 db

04.27 Izomingerlők

elemmel működők 60 hó 1 db

hálózatról működők 120 hó 1 db

Indikáció: végtagok petyhüdt paresise,
bénult izmainak rehabilitációja,
definitív inkontinencia

04.45 Gerinc nyújtás eszközei

	fekvő helyzetű húzáshoz	36 hó	1 db
	<i>Indikáció:</i> flexiós kontraktúrák oldására, gerinc fájdalom, - főleg nyaki - oldására.		
	álló helyzetű húzáshoz	36 hó	1 db
	<i>Indikáció:</i> gerinc degeneratív elváltozásához társuló izomspazmusok, myoglózisosok és kisízületi distorziók okozta fájdalom esetén.		
	tartozékok és kiegészítők	12 hó	1 db
04.48.12	Mozgás-, erő- és egyensúly gyakorló eszközök ujj- és kéztlazító eszközök	12 hó	1 db
	<i>Indikáció:</i> radiális-, ulnaris paresis, rheumatoid arthritis, extensor in sérülés csípőtornáztató eszközök <i>Indikáció:</i> csípőízületi kontraktúra kezelése		
06.	Ortézisek és protézisek		
06.03	<u>Gerinc ortézis rendszerek</u>		
06.03.06	Ágyék-, keresztcsont ortézisek méretsorozatos, adaptálható és egyedi méretvétel alapján készült.	12 hó	1 db
	<i>Indikáció:</i> lumbagó, postdissectomiás sy. spondylosis, spondylarthrosis, spondylolisthesis, fractura ossis pubis, sine dislocatione.		

06.03.09	Mellkas-, ágyék-, keresztcsont ortézisek	12 hó	1 db
	<i>Indikáció:</i> lumbalis scoliosis, Scheuermann kór, postoperatív struktúrális effektus.		
06.03.09.06	Tartozékok / gerinc ort.-hez /	12 hó	1 db
06.03.12	Nyaki ortézisek	12 hó	1 db
	rugalmas, merev, adaptálható ny.o.-ek		
	<i>Indikáció:</i> spondilosis, discopathia, spondylarthrosis a nyaki szakaszon, torticollis, nyaki distorsio, degeneratív elváltozások, ideg fájdalmak, egyszerű stabil törések, luxáció, luxációs törés primer nyújtás következtében, dislokációra hajlamos elváltozásoknál a fájdalom csökkentésére, megelőzésére, csigolya tumor.		
06.03.15	Nyak - mellkas ortézisek	12 hó	1 db
	<i>Indikáció:</i> degeneratív elváltozások, luxatio, ideg fájdalmak, egyszerű stabil törések, luxatios törések primer nyújtását követően, arthritis, dislocatióra hajlamos elváltozásoknál fájdalom csökkentés.		
06.06	<u>Felső végtag ortézis rendszerek,</u>		
	testen viselt gyógyászati segédeszközök		
06.06.03	Ujj ortézisek	12 hó	1 db
	<i>Indikáció:</i> distorsio, subluxatio, luxatio, műtét		

	utáni állapot, arthritis,	tendovaginitis.
06.06.06	Kéz ortézisek	12 hó 1 db
	<i>Indikáció:</i> distorsio, subluxatio, luxatio, műtét utáni állapot, arthritis, tendovaginitis.	
06.06.09	Csukló ortézisek	12 hó 1 db
	<i>Indikáció:</i> n. radialis paresis, rheumatoid arthritis, izom-, ill központi idegrendszeri eredetű bénulások, fájdalmas csuklójízület mozgások kiiktatása..	
06.06.15	Könyök ortézisek	12 hó 1 db
	<i>Indikáció:</i> post. op. rögzítés, könyökízületi instabilitás, arthrosis, arthritis.	
06.06.24	Váll-, könyök ortézisek	12 hó 1 db
	<i>Indikáció:</i> rögzítés vállízületi és felső végtag műtét után, luxatio humeroscap. és acromioclavicularis, contusio omii, humerus diaphysis középső 3/5-ének a törései, velőúr sinezés után a stabilitás fokozására, lemezes osteosintésis után, ha a belső rögzítés mellett külső stabilizáció is szükséges, lemez eltávolítása után esetenként javasolt a végtag fokozott védelme,	

elhúzódó gyógyulás / állízület

műtete után /.

06.12	<u>Alsó végtag ortézis rendszerek</u>	
06.12.03	Láb ortézisek / oldaliság feltüntetésével / Bayer rugó. <i>Indikáció:</i> peroneus paresis, -plaegia.	12 hó 1 db
06.12.06	Boka-, láb ortézisek	
	Méretszorozatos	12 hó 1 db
	<i>Indikáció:</i> acut bokaszalag sérülés konzervatív kezelése.	
	Merev bokaízületi rögzítés	12 hó 1 db
	<i>Indikáció:</i> bokatáji törés post. op. rögzítése, sebgyógyulás után, kül- ill. belboka csúcs törése, bokaszalagok szakadása.	
	Adaptálható fém stabilizálás	12 hó 1 db
	<i>Indikáció:</i> chronicus bokaízületi instabilitás, -gyulladás, szalagsérülés konzervatív kezelése.	
	Peroneus emelő / adaptálható /	12 hó 1 db
	<i>Indikáció:</i> m. peroneus bénulás a lábszár szintjében.	
	Ortézis lábszár törés esetén	12 hó 1 db
	<i>Indikáció:</i> lábszár törés, septicus törés, osteosynthesis után.	
	Fixált bokaortézis	12 hó 1 db

Indikáció: chr. bokaízületi károsodás

a bokaízület részleges

tehermentesítésére, merev

bokaízületi rögzítéssel,

post. op. Achilles in ruptúra.

06.12.09 Térd ortézisek 12 hó 1 db

Indikáció: térdízületi instabilitás.

06.18 Felső végtag protézis rendszerek

06.18.03 Részleges kéz protézisek 24 hó 1 db

Indikáció: egy, vagy több kézujj,

ujjrész, kéz részleges, vagy

teljes veleszületett, ill.

szerzett hiánya.

06.18.09 Alkarcsonk – kozmetikai – protézisek.

06.18.15 Felkarcsonk protézisek 24 hó 1 db

Indikáció: alkar-, felkar veleszületett,

vagy szerzett hiánya

06.18.18 Vállcsont protézisek 24 hó 1 db

Indikáció: felkar veleszületett,

vagy szerzett hiánya

06.18.27 Kampók, szerszámok felső végtag
kozmetikai protézishez 24 hó 1 db

Indikáció: felkar hiány

06.24. Alsó végtag protézis rendszerek

Láb-, lábszár-, térd-, comb-,

csípő protézisek. 24hó 1 db

Indikáció: veleszületett, vagy
szerzett hiánya lábnak,
lábszárnak, térdnek, combnak.

06.30 Nem végtag protézisek

06.30.18 Mellprotézisek

Ideiglenes mellprotézisek 12 hó 1 db

Indikáció: teljes, vagy részleges
mell ablátio után, a seb
gyógyulásáig, besugárzás
befejezéséig.

Teljes, szilikonos mellprotézisek 24 hó 2 db

Indikáció: congenit. hiány, ill.
totális ablátio.

Részleges, szilikonos mellprotézis 24 hó 2 db

Indikáció: mellmegtartó, részleges
műtétek / subcután mastectomia,
qudrans resectio / után, a mell
hiányzó térfogatának a pótlására,
a seb gyógyulásáig, a besugárzás
befejezéséig.

06.30.24,27 Fül-, orr protézisek / epithesis / 36 hó 1 db

Indikáció: fülcimpa-, orr malignoma,
vagy pótlást igénylő sérülése.

06.30.30 Összetett arcprotézisek / epithesis / 36 hó 1 db

Indikáció: arc malignóma, vagy
pótlást igénylő sérülés.

06.33	<u>Ortopédcipők és tartozékaik</u>		
06.33.06	Méretes / párja / cipő C-11	12 hó	1 db
	<i>Indikáció:</i> járókészülékhez, ép, vagy károsodott másik lábra.		
06.33.06.06.03	Csonkolt lábra ortopéd cipő C-14	12 hó	1 db
	<i>Indikáció:</i> lábujjak, ill. lábközép csontok vonalában történt csonkolás.		
06.33.06.06.06	Rövidült végtagra ortopéd cipő C-31	12 hó	1 hó
	<i>Indikáció:</i> alsó végtag rövidülése.		
06.33.12	Tartozékok ortopéd cipőhöz		
06.33.12.03	Szendvics szerkezetű, beépített betét C-11, C-13, C-60	12 hó	2 db
	<i>Indikáció:</i> láb hossz- és haránt boltozatának süllyedésekor, supinált, vagy pronált sarok tengely ferduléskor, mint társult deformitás, <i>Contraindikáció:</i> kontakt lúdtalp.		
06.33.12.09	Cipőszár magasztás / 17 – 25 cm-ig / C-11, C-12, C-13,	12 hó	2 db
	<i>Indikáció:</i> pes aequinus, jelentős lábrövidülés, boka instabilitás.		

06.33.12.15 Beépített lúdtalpbetét 12 hó 2 db

Parafa és szendvics szerkezetű

Indikáció: láb hossz- és haránt

boltozatának süllyedésekor,

supinált, vagy pronált sarok

tengely ferduléskor, mint

társult deformitás.

Contraindikáció: kontakt lúdtalp.

06.33.12.57 Lábemelő szíjzawat 12 hó 2 db

Indikáció: lábfeszítő izom

működési zavara

06.33.12.60 Bokaszíj 12 hó 2 db

Indikáció: instabil boka,

pes calcaneovalgus,

pes calcaneovarus

06.33.12.81 Acél lemez 12 hó 2 db

Indikáció: láb ízületeinek

a mozgításakor fellépő

kifejezett fájdalom.

09 **Személyes gondoskodás és védelem segédeszközei**

09.03 Ruhák és cipők

09.03.24 Melltartók mellprotézishez 12 hó 2 db

Indikáció: teljes, vagy részleges

mamma ablatio után,

külső / ideiglenes, vagy

végleges / protézis viselésére.

09.06	<u>Testen viselt segédeszközök.</u>		
09.06.18.03.03	Csonkharisnyák normál csonkra, téli gyapjúból, nyári pamutból. <i>Indikáció:</i> láb-, lábszár-, comb-, medence csonkolása után.	6 hó	2 db
09.06.18.03.06.	Csonkharisnyák oedemás csonkra <i>Indikáció:</i> láb-, lábszár-, comb-, medence csonkolása után, nagyfokú oedema esetén.	6 hó	2 db
09.06.18.03.09	Csonkharisnya érzékeny csonkra <i>Indikáció:</i> láb-, lábszár-, comb-, medence csonkolása után, atrophiás, csontos, heges, vagy bőrplasztikázott csonkra.	6 hó	2db
09.12	<u>Higiénés segédeszközök</u>		
09.12.03	Szobai WC fix és gördülő <i>Indikáció:</i> önellátásra tartósan képtelen mozgáskorlátozottság.	60 hó	1 db
09.12.15	WC ülőke magasító <i>Indikáció:</i> súlyos coxarthrosis, gonarthrosis, és lumbalis gerinc degeneratív elváltozás együttes fennállása esetén és csípőtáji törések után fennálló	60 hó	1 db

súlyos mozgásbeszűkülés.

09.18	<u>Stomatherápiás segédeszközök</u>		
09.18.04	Colostoma, / az enterostomák egyike / egyrészes, öntapadós, zárt bélsártartó ellátás.	3 hó	120 db
	<i>Indikáció:</i> colostoma, / az egyik enterostoma /		
09.18.05	Colostoma kétrészes, öntapadós, zárt bélsártartó ellátás	3 hó	120/100 db
	<i>Indikáció:</i> colostoma, / az egyik enterostoma /		
09.18.14.03	Alaplapok a két részes, zárt végű, bélsár tartóhoz.	3 hó	30 db
	<i>Indikáció:</i> enterostoma / ileo-és colostoma /.		
09.18.07.03	Urostoma egyrészes, öntapadós, üríthető ellátás, visszajutást gátló szeleppel.	3 hó	100 db
	<i>Indikáció:</i> urostoma		
09.18.07.06	Éjszakai urina gyűjtő zacskók	3 hó	100 db
09.18.08.04	Urostoma kétrészes, öntapadós, üríthető ellátás	3 hó	100 db
	<i>Indikáció:</i> urostoma		
09.18.14.03	Alaplapok	3 hó	30 db
	<i>Indikáció:</i> entero- és urostoma		
09.18.14.06	Stomavédő pasták.	3 hó	2x 60 gr
	<i>Indikáció:</i> stóma körül, a bőr		

egyenetlenségének az
elsimítására.

09.18.24	Irrigációs készlet colostomához	12 hó	1 db
	<i>Indikáció:</i> colostoma		
09.18.30	Stoma dugó / ernyő, sapka /	3 hó	90 db
	<i>Indikáció:</i> colostoma, / az enterostómák egyike. /		
09.18.39	Ileostoma ellátáshoz zacskó:		
	egyrészes nyílt és zárt végű	3 hó	120 db
09.18.42	kétrészes nyílt és zárt végű	3 hó	100 db
	<i>Indikáció:</i> ileostóma, / enterostómák egyike /		
09.21	Bőrvédő és tisztító anyagok / stoma	változó:	
	ellátáshoz, / folyadékok	3-12 hó	1-2 db
	és kérmekek.		
	<i>Indikáció:</i> urostoma, inkontinencia		
09.24	<u>Vizeletelvezetők / ffi, nő, gy. /</u>		
09.24.03	Ballon / tartós / katéterek	3 hó	6 db
09.24.06	Lecsapoló / levezető / katéterek	1 hó	150 db
09.24.09	Vizelet condomok	3 hó	90 db
	/ ragasztós: Sauer-Csuti /	3 hó	3 db
09.27	Vizeletgyűjtők / urinálok /	változó	
	éjszakára	- „ -	
	nappalra / lábszárzsák / a lábszár		
	belső oldalára /	- „ -	

rögzítők: zárókapocs, gumipánt, - „ -
hasöv, ragasztó. - „ -

Indikáció: vizeleürítés akadályozottsága,
neuromuscularis és gerincvelő
sérülés okozta hólyag diszfunkció,
hólyagnyak szűkület, prostatitis,
prostata hyperplasia, húgycső
benignoma és malignoma.

09.30 Vizeletfelszívó és defecálási segédeszközök

/ Pelenkabetétek és nadrágok /

09.30.04.03 Egyszer használhatóak: 200 ml – 2000 ml

folyadék felitató képességgel. 3 hó változó

Indikáció: gyógyszerrel, műtéttel,
speciális tornával, izom-
ingerlőkkel nem kezelhető
incotinencia, ill. psychiatriai
vizsgálattal indokolt esetben.

Contraindikáció: kettő éves kor alatt
nem rendelhető!

09.30.04.09-21 Moshatóak 12 hó 15 db

Indikáció: : gyógyszerrel, műtéttel,
speciális tornával, izom-
ingerlőkkel nem kezelhető
incotinencia, ill. psychiatriai
vizsgálattal indokolt esetben.

Enterostoma műtét után

legfeljebb 8 hétig.

Contraindikáció: kettő éves kor alatt

nem rendelhető!

09.30.09.03	Rögzítő nadrágok	3 hó 6 db
09.30.09.06	Trikó nadrágok	3 hó 4 db
09.30.09.09	Pelenkázó nadrágok	12 hó 4 db

Indikáció: incontinencia betéthez.

09. 33 Mosdási, fürdési és zuhanyozási segédeszközök.

Fix fürdőkád ülőkék 60 hó 1 db

Indikáció: alsó végtagot érintő,
súlyos mozgáskorlátozottság.

Kifordítható fürdőkád ülőkék 60 hó 1 db

Indikáció: fürdőkádba történő beülés
és kiszállás nehézségét jelentő
mozgás sérülés.

12 Személyes mozgás segédeszközei

Indikáció: alsó végtag ízületeinek
kopásos fájdalma, gyulladása,
sérüléseinek post. op., ill.
konzervatív ellátása, bénulása,
gyengesége, amputáció és
protetizálás utáni állapot,
fejl. anomália, egyensúly zavar.

12.03 Egy karral működtetett, járást segítő eszközök

	Fix járóbotok T-markolattal	12 hó 3 db
	Állítható járóbot, könyök mankó, hónalj mankó, három-, négy lábú botok.	36 hó 2 db
12.06	Két karral működtetett, járást segítő eszközök.	36 hó 1 db
	Járó keret: össze nem csukható, összecsukható, guruló / rollátor /	
15.09	<u>Evési és ivási segédeszközök</u> <i>Indikáció: mesterséges táplálás</i>	
15.09.30	Gyomorszonda	6 hó 3 db
	Tápszonda és leszívó katéter	6 hó 180 db
	Öblítő / farkas / fecskendő	12 hó 2 db
18.09	Ülőpárnák	60 hó 1 db
18.12.18.03	Matracok <i>Indikáció: felfekvés megelőzésére, mozgásképtelen betegek.</i>	60 hó 1 db
18.12.18.06	Alátétek felfekvés kezelésére egyszer használatos	1 hó 30 db
	mosható / két méretben /	12 hó 3 db
18.18	<u>Támasztó eszközök</u> <i>Indikáció: mozgássérült állapot, egyensúlyzavar</i>	60 hó 1 db
18.18.03	Járókorlátok, fürdőkád-, zuhanyozó-, WC kapaszkodó	

**Kezelő szakorvosként felírható
gyógyászati segédeszközök**

02.42 Papírvatta / nem steril /

Megjegyzés: tárgyi térítésmentes, azaz 100% támogatás.

Sztómavédő használata mellett 1hó 2000. gr

Sztómavédő használat nélkül 1 hó 6000 gr

Indikáció: tracheostoma.

04.19.15 Egyszer használatos / steril / fecskendők és tűk 1 hó sz.sz.

Indikáció: chronikus beteg

otthoni fájdalom csillapítására

18.09.42.03.12 Antidecubitus párna 24 hó 2 db.

Indikáció: felfekvés gyógyítására

mozgásképtelen betegek

18.12.18.03.03 Antidecubitus matrac 24 hó 1 db.

Indikáció: felfekvés megelőzésére

mozgásképtelen betegek

Vényírás gyakorlata.

A GYSE felírásához az „Országos Egészségbiztosítási Pénztár Vénye” feliratú receptet kell használni /10,13 /. Ez a gyógyszerek felírásában alkalmazott orvosi recept, kiegészítésekkel,

amit az egészségbiztosítás térítésmentesen készít az orvosoknak, mivel kiváltás után számlává minősül.

A vényen, - nyomtatott rovat nélkül is – fel kell tüntetni a rendelőnek a *szakmai* jelzőszámát, - az ágazati kódot - / 10 /. A jelzőszámot az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat adja ki, a rendelő higiénikus állapotáról. A kilencjegyű arab szám más, mint az egészségbiztosítás által adott *praxis* kód számlaszáma. Szakmai jelzőszámot kérjen és kap a mindennapi gyógyításban részt nem vevő orvos.

Nem hiányozhat a vényről, - akár a hátoldaláról - a beteg „NYILATKOZAT”-a arról, hogy a vényre felírt GYSE-t annak kihordási idején belül nem váltott ki. Kivételt képez, az állapotváltozás, vagy ha a rendeltetésszerű használat közben jelentős károsodás indokolja az új GYSE felírását / 22 /.

A beteg adatait tartalmazó fejléc-résznek az alsó részén két számsor helyének a kitöltését szeretném feleleveníteni. Az *ENY* és az *EU* betűkkel kezdődő sorok, három-három rendeltetést szolgálnak / 10,13 /.

Leggyakrabban fordul elő, amikor:

ENY a "közgyógy" igazolvány érvényességi dátumát kell feltüntetni,

EU a "közgyógy" igazolvány kilencjegyű számát kell bejegyezni.

Ritkábban találkoznak azzal az esettel, amikor:

ENY az eseti engedély pontos dátuma kerül ide,

EU az eseti engedély számát tüntetik fel.

Változó gyakorisággal fordul elő, amikor Európai Unióhoz tartozó országok

állampolgárainak kell felírni a vényt. Ilyenkor:

ENY hordozza az ország kódját az első két négyzetben, a satírozott négyszög üresen marad, utána egy formanyomtatvány betűi és számai - összesen hat szám - található a vényen.

EU a külföldi biztosítási, ill. annak az azonosítási száma kerül a vényre.

Pro me és pro familia vényírás

Mindazokat a GYSE-t felírhatja vényre belgyógyász szakorvos saját magának / pro me / és a közeli hozzátartozóinak / pro familia /, amelyeket betegeinek felírhat, bizonyos könnyítésekkel. Az egészségügyi törvény szerint, - egybehangzóan a polgári törvénykönyvvel, valamint a társadalombiztosítási törvénnyel - a közeli hozzátartozók körét / pro familia / a 1. tábla mutatja be / 1. tábla /, /19,21,22,23 /.

A GYSE felírás könnyítése azt jelenti, hogy az egész ország területén bárhol laknak a közeli hozzátartozók, ill. a belgyógyász szakorvos, a nekik felírt vényt minden megyei Egészségbiztosítási Pénztár beváltja a gyógyászati segédeszköz forgalmazóktól és a gyógyszertáraktól. Az orvosok vényírási szerződést kötnek a megyei Egészségbiztosítási Pénztárral, amely megyében lakó, belgyógyászati ellátást igénylő betegeket elláthatják. A közeli hozzátartozókra ez a megszorítás nem érvényes, sem a felírásra, sem a kiváltásra. Klinikák és országos intézetek belgyógyász szakorvosai az ország bármelyik részében honos betegek írhatnak fel vényt.

A pro me és a pro familia címen felírt GYSE-ök dokumentációja sem nélkülözhető, adminisztratív, - azaz jelentési - kötelezettség nélkül.

Cave! A pro collegam vényírásra nincs mód!

Munkatársnak, barátnek, jó szomszédnak, - akár karitativ meggondolásból -, távoli hozzátartozónak, - akár távolból érkezett vendégnek - felírt vényeket az egészségbiztosítás megtéríttetheti a felíró szakorvossal.

1. tábla

Közeli hozzátartozók.

dédszülő

!

nagyszülő

! - - mostoha sz.

szülő - - nevelő sz.

! - - örökbe fogadó sz.

élettárs - - - - - orvos

házastárs - - - - - / pro me / - - - - - testvér

örökbe fogadott gy.- - !

mostoha gy. - - - - - gyermek

nevelt gy. - - - - - !

unoka

!

Közgyógyellátás alkalmazása a vényírásban.

„Közgyógy” jogcímen térítésmentesen válhatnak ki GYSE-t az alanyi jogon, a méltányossági jogon és a normatív alapon „közgyógy.” ellátásban részesülők. A „közgyógy” igazolvány személyre szóló, családtagokra nem érvényes. A "közgyógy" igazolványon fel kell tüntetni a TAJ számot. A "közgyógy" igazolványt minden évben meg kell újítani a területileg illetékes közjegyzői hivatalban. A véglegesen rokkanttá nyilvánítottaknak két évenként szükséges az igazolvány megújítása. / A közgyógy ellátás 1928 óta él hazánkban. / 11 /.

Emlékeztetek arra, hogy a "Szociális" törvény / 20 /előírása szerint

alanyi jogon jár „közgyógy” ellátás az I. és a II. csoportú rokkantaknak és a súlyos, tartós betegségük következtében magasabb összegű családi pótlékban részesülő, tizennyolc éven aluliaknak;

méltányossági jogon „közgyógy” ellátásban részesülnek a szociálisan rászoruló, a köztörvényes elítéltek, a hajléktalanok, azaz az egészségbiztosítási járulékot nem fizetők; *normatív alapon* kapnak "közgyógy." igazolványt a 70. életévüket betöltötték, azokon a településeken, ill. fővárosi kerületekben, ahol az önkormányzati képviselő testület megszavazza azt. Ezzel vállalja az egészségbiztosítás számlájára történő hozzájárulás átutalását a személyenként megszabott összegben.

Méltányossági kérelem.

Méltányossági kérelmet nyújthat be a biztosított, vagy igényjogosult a miniszteri rendelet mellékletében meghirdetetteltől eltérő szükségletének, a térítés mérsékelésének, elengedésének a támogatására, törvényben foglaltak szerint/ 22 /. A kérelemből nem maradhat ki a TAJ szám / társadalombiztosítási azonosító jel /. A méltányossági kérelemhez, - a kérelmező kérvényéhez - mellékelni kell a termék felírására jogosult, egyben kezelő szakorvos vényét, továbbá igazolását a szükséglet tényéről és mértékéről. A szakorvosi igazolás zárójelentés is lehet. A kérvényhez csatolni kell a kereseti igazolást, ami lehet nyugdíj szelvény, vagy nyugdíj átutalási banki dokumentum. A közgyógy igazolvány másolatát is mellékelni kell, ha az illető ilyennel rendelkezik. A kérelmet a Megyei Egészségbiztosítási Pénztárhoz kell eljuttatni, de az Országos Egészségbiztosítási Pénztár Főigazgatójának kell címezni. / 1565. Budapest XIII. Váci út 73/a. /

A méltányossági kérelmet, a vény felírását követően, a gyógyászati segédeszköznek a kiváltása előtt kell benyújtani. Kiváltás után már nem fogadják el.

Méltányosság kérhető akkor, ha

- a rendelet mellékletében nem szereplő, - még támogatásban nem részesülő, vagy különleges kivitelben készülő - gyógyászati segédeszközhöz kér részleges, vagy teljes támogatást. Tanácsos a kérvényhez a gyártmány leírását, árát, vagy az elkészítő költségvetési árajánlatát csatolni,

- a jogszabályban megjelölt térítési összeg részleges vagy teljes elengedését kéri,

- a jogszabályban foglaltaktól eltérő gyakoriságú támogatást kér,

pl.: több pelenkabetéhez, ill. különböző gyártmányú pelenkabetét kombináció szükségletéhez.

Egészségbiztosítási támogatás a gyógyászati segédeszköz javításában.

Az egészségbiztosítási, - azaz a Társadalombiztosítási Alapból folyósított - támogatásban részesülő, orvosi vényre beszerzett, GYSE javítását is receptre írhatja

- a házi orvos, ill.
- az eszközt rendelő szakorvos.

A GYSE javítás egészségbiztosítási támogatására sor kerülhet:

- a garanciális idő lejárt, / garanciális időn belül csere köteles,
vény nélkül a termék /,
- a kihordási időn belül történt a meghibásodás,
- rendeltetésszerűen használták,
- a javítás támogatása nem haladhatja meg egy új, a károsodottal azonos
termék támogatásának a 60%-át / 10 /.

Méltányossági kérvény benyújtásával elérhető javítási támogatás:

- használtan vásárolt termék meghibásodásakor,
- ajándékba / pl. külföldről, caritatív szervezettől / kapott eszköz
rongálódásakor,
- házilagosan készített gyártmány elromlásakor,
- egészségbiztosítási támogatásban nem részesülő terméknél
/ vérnyomásmérő, multifokális-progresszív szemüveg /.

Betegek tájékoztatásának törvényes előírásai.

A betegellátást végzőnek, - az egészségügyi törvényben / 23 / foglaltak szerint – kötelessége körültekintően tájékoztatni a hozzá fordulót. Ismertetni kell a GYSE-re szorulót, - a termék használatának az ismertetése mellett - arról, hogy a térítési díját 20 %-os hozzáadott értéktöbbletadó növeli. Ennyivel kell többet fizetnie, akár gyógyszerárban, akár GYSE-t forgalmazó szakboltban váltja ki a vényét. Az 1992.-ben bevezetett / 20 /, a gyógyszerrel nem rehabilitálhatóakra 1996.-ban kiterjesztett többletadó az Európai Unió tagországaiban igen változatos. Az Egyesült Királyságban / value added tax / 2 %-os, Németországban / Mehrwertsteuer / 7%-os %-os, hasonlóan a Lengyelországihoz. Tizede, ill. harmada a mi testi fogyatékosainkat sarcoló általános forgalmi adónknak / 11,13,20 /. Kivételt a fehér bot képez, mivel az általános forgalmi adója 5 %, megegyezik a gyógyszerekével.

Felelevenítem azt, hogy az ókori Athén periklészi demokráciájának a törvényeitől / 1, /, a XX. század nagy diktatúráinak az adó szabályozásáig, egyikben sem fordult elő a hátrányos helyzetű, egészségkárosodásban szenvedők adóztatása. Az elesetteket adóból támogatták a felsoroltak törvényei / 11 /.

A tartós egészségkárosodással élőket ellátóknak szem előtt kell tartaniuk a mindennapok tapasztalatait.

„Egészségünk: amivel keveset törődünk, pótolhatatlan értékünkkel

rosszul sáfárkodunk,

Testi épségünk: amit gyakran kockáztatunk virtusból, segíteni akarásból

felindultságból, vagy „Mars mezején”,

Életünk: amihez erőn felül ragaszkodunk, vállalunk érte testi-, lelki- és

szociális kiszolgáltatottságot.” / 11,13 /.

Források:

- 1./ Arisztotelész: Az athéni állam. Akadémia Kiadó Budapest, 1951.
- 2./ Életbiztosítási Orvostan. szerk.: Fejér J. dr., Horváth I. dr., Lengyel G. dr.,
Fogarasi I. dr. Medicina, Budapest 1995.
- 3./ Hints E. dr.: A középkori orvostudomány. Az Eggenberger-féle Könyvkereskedés,
Rényi Károly kiadása. Budapest, 1939.
- 4./ Horváth J. dr. és Vértes L. dr.: Egészségfejlesztés és életbiztosítási orvostan.
Egészségnevelés 44;4:67 / 2003 /
- 5./ Kapronczay K. dr.: A biztosítás múltjáról. Lege Artis Medicinae 9;7:603 /1997 /
- 6./ Dr. Katona F. és Siegler J. dr.: Orvosi rehabilitáció. Medicina Kiadó Budapest 1997.
- 7./ Mayer Á. : A végtagpótlás története, a kezdetektől napjainkig.
Lege Artis Medicinae 18;8-9:637 / 2008 /
- 8./ Szabó Gy. dr.: A munkától való mentesítés, a táppénz gyógytényező.
Orvosi Hetilap 123;5:315 / 1982 /
- 9./ Szabó Gy. dr.: Gyógyászati segédeszközök és testi fogyatékosok támogatásának
néhány ókori emléke. Egészségnevelés 40:230 / 1999 /
- 10./ Szabó Gy. dr.: Gyógyászati segédeszközökkel követhető és mérsékelhető
egészségkárosodások. / ISBN 963219354-7 / Meditor Egészségügyi és
Szolgáltató Bt. Budapest, 2005.
- 11./ Szabó Gy. dr.: Közeledjünk az Európai Unióhoz az esélyegyenlőségi törvénynek
az egészségcsorbulással élőkre történő kiterjesztésével.
MOTESZ MAGAZIN 40;1:64 / 2006 /
- 12./ Szabó Gy. dr.: Múltidéző. Optikai Magazin 7;4:36 /2003 /
- 13./ Szabó Gy. dr. :Geriáterek a gyógyászati segédeszköz ellátásban.

Orvosi Hetilap 148;29:1386 / 2007 /

14./ Takechi, H.: History of prosthesis and orthosis in Japan.

Okoyama, Japan 1992.

15./ TB. Műhely: Társadalombiztosítási körkép. Népszava, Budapest 1991

16./ Vértés L. dr.: Larrey, a végtagamputáció géniusza.

Rehabilitáció 1998;2:123

17./ 1907. évi XIX. törvénycikk az Ipari és Kereskedelmi Alkalmazottak

Betegség és Baleset esetére szóló biztosításáról.

18./ 1927. évi XXI. törvénycikk a Betegsegélyző Pénztákról.

19./ 1959. évi IV. Törvény, Polgári törvénykönyv 685. § b./

20./ 1992. évi LXXIV. törvény, az általános forgalmi adóról.

21./ 1993. III. törvény, a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról.

22./ 1997. évi LXXXIII. törvény, a kötelező egészségbiztosítási ellátásokról.

23./ 1997. évi CLIV. törvény, az Egészségügyről.

Szabó Gyula dr. egészségbiztosítási szakfőtanácsos,

1118. Budapest, Villányi út 78/B

Tel: 319-44-90
